



Priopćenje za medije

Luxembourg, 15. studenoga 2019.

Borba EU-a protiv antimikrobne rezistencije: dosad nije postignut znatan napredak, poručuju revizori

U borbi EU-a protiv „superbakterija“, posebice bakterija koje su postale otporne na antibiotike, dosad nije postignut znatan napredak, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud). Iako su mjere EU-a dovele do određenog napretka, osobito u pogledu veterinarskih pitanja, malo je dokaza da je zdravstveni teret antimikrobne rezistencije smanjen, naglašavaju revizori.

Antimikrobna rezistencija (AMR) javlja se kad mikroorganizmi kao što su bakterije, virusi, paraziti ili gljive razviju rezistenciju na lijekove koji su prethodno bili djelotvorni u njihovu suzbijanju. U EU-u svake godine umre oko 33 000 ljudi od posljedica infekcija uzrokovanih bakterijama otpornima na lijekove, uz trošak za gospodarstvo od 1,5 milijardi eura zbog dodatnih troškova zdravstvene skrbi i smanjenja produktivnosti. Borba protiv superbakterija složena je i zahtijeva integrirani pristup koji obuhvaća zdravlje ljudi, zdravlje životinja i okoliš, poznat pod nazivom „Jedno zdravlje“.

Revizori su procijenili način na koji Europska komisija i agencije EU-a upravljaju ključnim aktivnostima i resursima za smanjenje antimikrobne rezistencije. Ispitali su potporu koju Komisija pruža državama članicama u primjeni pristupa „Jedno zdravlje“, kao i njezin doprinos promicanju oprezne uporabe antimikrobnih sredstava u životinja. Razmotrili su i potporu koju EU pruža istraživanjima u području AMR-a.

„Antimikrobna rezistencija ozbiljna je prijetnja javnom zdravlju“, izjavio je Nikolaos Milionis, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće. „Iako je ostvaren određen napredak u području veterinarskih pitanja, Europska komisija, u suradnji s državama članicama, treba dodatno pojačati svoje napore u pronalaženju rješenja za tu rastuću prijetnju.“

Revizori su zaključili da je EU pružio dragocjenu potporu državama članicama u jačanju pristupa „Jedno zdravlje“ kad je riječ o AMR-u. Ta je potpora posebno doprinijela boljoj informiranosti pri donošenju odluka o relevantnoj politici te je olakšala suradnju i razmjenu iskustava među državama članicama. Međutim, revizori poručuju da postoje mogućnosti za daljnju sinergiju u potpori borbi protiv AMR-a s pomoću ciljanih i isplativih ulaganja. Ističu i nedostatke u praćenju

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

napretka i nadzoru nad infekcijama povezanima sa zdravstvenom skrbi, što će vjerojatno usporiti mjere koje se poduzimaju u borbi protiv AMR-a. Također smatraju da znanstveni podatci o pojavi i širenju AMR-a u okolišu i dalje nisu dostatni.

Revizori su utvrdili da su se, iako je napredak bio nejednak, veterinarska antimikrobna sredstva u većini država članica EU-a upotrebljavala s više opreza. To je ključni čimbenik u borbi protiv AMR-a. Međutim, revizori navode da je razina uporabe nekih antimikrobnih sredstava i dalje previsoka. Novim pravilima EU-a o veterinarsko-medicinskim proizvodima i ljekovitoj hrani za životinje uvode se rješenja za neke od poznatih nedostataka. Međutim, neka su pitanja i dalje prisutna, kao što su poteškoće s kojima se države članice suočavaju pri prikupljanju podataka i nedostaci u praćenju rezistentnih bakterija u hrani i životinjama. Revizori smatraju da se budućom zajedničkom poljoprivrednom politikom pruža prilika za daljnje jačanje okvira EU-a za borbu protiv superbakterija.

Proračun EU-a glavni je izvor financiranja za ulaganja u istraživanja u području antimikrobne rezistencije. Međutim, još uvijek nije došlo do preokreta u razvoju novih vrsta antimikrobnih sredstava. Nadalje, Sud primjećuje da Komisija nije provela sveobuhvatnu evaluaciju svoje potpore istraživanjima (na koju se odnosi više od 99 % financijskih sredstava koja EU izdvaja u području AMR-a). Naposljetku, još nisu uvedene konkretne inicijative EU-a kojima bi se ponudila primjerena rješenja za tržišne neuspjehe koji odvrćaju privatni sektor od istraživanja u području borbe protiv AMR-a.

Revizori na temelju svojih nalaza iznose niz preporuka čiji je cilj poboljšati odgovor EU-a na antimikrobnu rezistenciju, i to posebice:

- jačanjem potpore državam članicama
- promicanjem oprezne uporabe veterinarskih antimikrobnih sredstava i boljim praćenjem AMR-a
- unaprjeđenjem strategija za poticanje istraživanja u području AMR-a u EU-u.

Napomene za urednike

Antimikrobna rezistencija ozbiljna je prijetnja zdravlju, razvoju i sigurnosti hrane na svjetskoj razini. Borba protiv antimikrobne rezistencije u konačnici se svodi na dva glavna izazova: oprezniju i učinkovitiju uporabu postojećih antimikrobnih sredstava te otkrivanje i stavljanje na raspolaganje novih antimikrobnih sredstava s pomoću istraživanja i razvoja.

Nakon što je Svjetska zdravstvena organizacija donijela relevantni globalni akcijski plan, Europska komisija donijela je 2017. godine svoj „Europski akcijski plan, Jedno zdravlje“ za borbu protiv antimikrobne otpornosti” koji sadržava mjere koje se odnose na zdravlje, veterinarska pitanja i okoliš.

Tematsko izvješće br. 21/2019 „Pronalaženje rješenja za antimikrobnu rezistenciju: postignut je napredak u veterinarskom sektoru, no ta je prijetnja zdravlju i dalje izazov za EU” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo.

Kontakt za medije za ovo izvješće

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47 502 / M: (+352) 691 551 502